

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Сумський національний аграрний університет
Освітня програма	33302 275 Транспортні технології (на автомобільному транспорті)
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	275 Транспортні технології

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

02.12.2021 р.

Справа № 1721/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 27 "Транспорт" у складі:

Самородов Вадим Борисович – головуєчий,
Богом`я Володимир Іванович,
Гончаренко Андрій Вікторович,
Грицук Ігор Валерійович,
Каменєв Олександр Юрійович,
Кириллова Олена Вікторівна,
Козіков Анатолій Вікторович,
Очкасов Олександр Борисович,
Ройко Юрій Ярославович,

за участі запрошених осіб:

Соларьов Олександр Олексійович – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Сумський національний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	33302
Назва ОП	275 Транспортні технології (на автомобільному транспорті)
Галузь знань	27 Транспорт
Спеціальність	275 Транспортні технології
Спеціалізація (за наявності)	275.03 на автомобільному транспорті
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 9, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Стратегія розвитку Сумського національного аграрного університету (Надалі – СНАУ) на 2021–2025 рр. має сформульовані цілі за такими напрямками: навчання, наука, служіння суспільству, інтернаціоналізація, управління та сталий розвиток (<https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/стратегия.pdf>). Місія СНАУ – примножувати людський капітал через: підготовку фахівців, які розбудовують аграрний сектор та суспільство в цілому на засадах сталого розвитку; наукові дослідження та інноваційну діяльність світового рівня; формування свідомих громадян, лідерів, які здатні кидати виклик сьогоденню та збагачувати майбутнє. Мета ОП – забезпечити фундаментальну теоретичну і практичну професійну підготовку висококваліфікованих фахівців в галузі 27 «Транспорт» за спеціальністю 275 «Транспортні технології (за видами)» спеціалізації 275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» другого (магістерського) рівня вищої освіти, здатних до розв'язання складних задач та професійних завдань науково-дослідницького та інноваційного характеру у галузі транспортних технологій на автомобільному транспорті з врахуванням особливостей транспортного обслуговування аграрного виробництва. Виходячи із викладеного, підтверджується взаємозв'язок між цілями ОП та місією і стратегією ЗВО. Окремо відзначаємо, що ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» другого (магістерського) рівня вищої освіти фокусується на забезпеченні якісного та ефективного транспортного процесу в аграрній галузі. Цілі, фокус та унікальність ОПП другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 275 «Транспортні технології (за видами)» відповідає її предметній області. Встановлюємо відповідність діяльності за цим підкритерієм.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Щодо врахування пропозицій та потреб усіх зацікавлених сторін під час визначення цілей та програмних результатів навчання, то зі звіту самооцінювання встановлено такі факти: – з числа здобувачів та випускників ОП: поглиблення знань, умінь та навичок з комунікацій та управління проектами; розширення переліку освітніх компонент (ОК), які дозволяють формувати соціальні навички; узгодження з ними тематики магістерських кваліфікаційних робіт; – з числа роботодавців: залучення їх до розроблення ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)»; збільшення обсягу практичної підготовки; доповнення змістовних модулів ОК питаннями, пов'язаними із розвитком транспортних технологій в агропромисловому секторі; – з числа академічної спільноти: рекомендації щодо обсягу ОК та їх розміщення у структурно-логічній схемі; удосконалення наповнення си́лабусів ОК. Поряд із цим, зі звіту ЕГ встановлено, що випускники не брали участь в обговореннях ОПП, оскільки працюють не за фахом. Також встановлено, що за пропозицією роботодавців обсяг практичної підготовки збільшено до 10 кредитів ЄКТС, проте це пряма вимога Стандарту вищої освіти для другого (магістерського) рівня зі спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)». ГЕР звертає увагу на доцільності залучення до процесів обговорення, удосконалення та (або) перегляду ОПП також представників студентського самоврядування. Сильною стороною демонстрування залучення представників кожної із груп стейкхолдерів до оновлення ОПП є їх участь у робочій групі із забезпечення якості. Детальним та змістовним відображенням системного підходу до оновлення та перегляду ОПП є постійна робота за лінією зв'язку «робоча група із забезпечення якості ОП – методична комісія спеціальності – засідання кафедри (або кафедр), на яких реалізується ОПП», що має демонструватися відповідними протоколами (витягами з протоколів) засідань. Незважаючи на викладене, ГЕР та ЕГ встановлюють відповідність діяльності за цим підкритерієм.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Під час обґрунтування ефективності реалізації ОПП в контексті цього підкритерію у звітах самооцінювання та ЕГ наведено достатньо аналітичних фактів, підтверджених відповідними документами, щодо врахування тенденцій розвитку спеціальності та ринку праці в регіоні. Врахування досвіду аналогічних вітчизняних ОПП відбувається також переважно на регіональному рівні (сусідні області). Як відомо, основним джерелом інформації про діяльність за цим підкритерієм є роботодавці та випускники. Зі звіту ЕГ попередньо встановлено, що працевлаштування випускників не пов'язане із попереднім навчанням за цією ОПП. Також у звітах самооцінювання та ЕГ наведено твердження щодо врахування досвіду трьох іноземних ЗВО. Поряд із цим, ГЕР не вдалось встановити, що саме враховано із цих ОП (висновки, зроблені під час порівняння; запозичення кращих практик навчання та викладання тощо). Виходячи із цього, ГЕР встановлює часткову відповідність діяльності за цим підкритерієм, враховуючи, що ЗВО тут має широку автономію у контексті ревалентності.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Визначені ЗВО програмні результати навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти за спеціальністю 275 «Транспортні технології (за видами)» відповідають Стандарту вищої освіти (наказ МОН України №1448 від 20.1.2020 р.) та дескрипторам Національної рамки кваліфікацій, що відображено у звітах ЕГ та самооцінювання. Зазначена ОПП забезпечує досягнення всіх результатів навчання, визначених у вказаному стандарті. Сформований у термінах результатів навчання нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 275 «Транспортні технології (за видами)», відповідає п.3 частини третьої статті 10 Закону України «Про вищу освіту». До того ж, програмні результати навчання не вичерпуються тими, які регламентовані стандартом (РН-01–РН-14). Робочою групою із забезпечення якості ОПП також введено програмні результати навчання (РН-15–РН-17), які враховують особливості застосування транспортних технологій в агропромисловому комплексі.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Загальний обсяг ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)» становить 90 кредитів ЄКТС, що відповідає Закону України «Про вищу освіту» (абзац 1 частина 5 стаття 5). Загальний розподіл обсягу освітньої програми є таким: обов'язкові компоненти – 65 кредитів ЄКТС (72,2%), вибіркові компоненти – 25 кредитів ЄКТС (27,8%). Загалом на практичну підготовку відведено 10 кредитів ЄКТС (виробнича та передатестаційна практика) у циклі професійної підготовки з переліку обов'язкових компонент, що відповідає вимогам СВО для другого (магістерського) рівня вищої освіти для зазначеної спеціальності (не менше 10 кредитів ЄКТС).

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Обов'язкові та вибіркові ОК розділяються на два цикли підготовки – загальної підготовки та професійної (фахової) підготовки. Два обов'язкових ОК з циклу загальної підготовки викладаються в обсязі 10 кредитів ЄКТС. Перший, «Комунікації у міжнародному середовищі» (ОК1, 5 кредитів ЄКТС) відображає вимоги НРК щодо володіння академічною українською та іноземною мовою, а другий – «Методологія наукових досліджень та оцінки ефективності рішень» (ОК2, 5 кредитів ЄКТС) забезпечує дослідницьку складову. Обов'язкові ОК з циклу професійної (фахової) підготовки складають 55 кредитів ЄКТС (ОК3–ОК9). Усі обов'язкові ОК дозволяють досягти програмних результатів навчання, визначених СВО та ЗВО. Вибіркові компоненти з циклів загальної та професійної (фахової) підготовки, перелік яких наведено у додатку Б ОПП, мають по 5 кредитів кожна і підсилюють досягнення програмних результатів навчання, дозволяють набути соціальних навичок, а також дозволяють врахувати фокус та унікальність програми. ОПП є структурованою та збалансованою за семестрами, у кожному із яких передбачено 30 кредитів ЄКТС. Навчальні дисципліни (обов'язкові та вибіркові ОК) реалізуються в I та II семестрах із кількістю 22 години на тиждень у кожному. Практична підготовка (10 кредитів ЄКТС) та виконання магістерської кваліфікаційної роботи (20 кредитів ЄКТС) реалізуються у III семестрі. Встановлено повну відповідність між структурою і змістом ОПП та навчальним планом, складеним на її основі. Враховуючи, що ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» відноситься до другого (магістерського) рівня вищої освіти, ГЕР погоджується із рекомендацією ЕГ щодо забезпечення можливості обрання здобувачами ОК з інших освітніх програм, які реалізуються у ЗВО задля створення

можливостей набуття компетентностей, які сприятимуть проведенню початкових наукових досліджень. Проаналізувавши матеріали звітів самооцінювання та ЕГ, ГЕР встановлює, що ЗВО виправив зауваження та врахував рекомендації, надані експертним середовищем під час попередньої акредитаційної експертизи цієї ОПП та встановлює відповідність за підкритерієм 2.2.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» відповідає визначеній для неї предметній області, має достатню та цілком обґрунтовану кількість обов'язкових освітніх компонент з циклу загальної підготовки, а також достатню кількість вибірових освітніх компонент. Загальний аналіз ОПП та ОК показує, що вони в цілому відповідають методам, методикам та технологіям у галузі транспорту, якими має оволодіти здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)» спеціалізація 275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» для застосування на практиці.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Обсяг вибірових ОК становить 25 кредитів ЄКТС або 27,8% від загального обсягу ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)». Здобувач має можливість обрати кожен ОК окремо із запропонованого каталогу, який долучений до ОПП у вигляді додатку Б. Детальніше здобувачі можуть ознайомитись із змістом вибірових ОК, використовуючи їх силабуси, які розміщені за посиланням <https://itf.snau.edu.ua/mexanizaciya-i-elektifikaciya-silskogo-gospodarstva/orp-magistr/2022-navchalnij-rik/>. У ЗВО на достатньому нормативному рівні регламентується процедура вибору ОК та формування індивідуальної освітньої траєкторії. Зокрема, тут діють Положення про організацію освітнього процесу в Сумському НАУ (<https://bit.ly/2TeKwNW>), Положення про організацію вивчення навчальних дисциплін вільного вибору (<https://bit.ly/3puBFDP>) та Положення про кредитно-трансфертну систему організації навчального процесу (розділ 5) (<https://bit.ly/34WLBwo>). Запис на вибірову ОК здійснюється із використанням відповідної форми у Google. Аналізуючи Положення про організацію вивчення навчальних дисциплін вільного вибору, зокрема п. 2.1.2, встановлено, що вибірові дисципліни стандартизованого розміру – 5 кредитів ЄКТС для усіх освітніх програм, зокрема на другому (магістерському) рівні вивчаються у 2 – 3 семестрах. Виходячи із цього, встановлено невідповідність з навчальним планом за цією ОПП, де такі дисципліни вивчаються у 2 семестрі. Рекомендуємо ЗВО уточнити у відповідному положенні п. 2.1.2, оскільки у 3 семестрі можна реалізувати таку кількість вибірових ОК лише для освітньо-наукових програм другого (магістерського) рівня вищої освіти. Враховуючи також рекомендації, висловлені у підкритерії 2.2, ГЕР вважає, що процедури формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами мають бути більш зрозумілими і не містити будь-яких обмежень. Зі звітів самооцінювання та ЕГ не встановлено, чи забезпечується викладання дисципліни, якщо її обрав, до прикладу, лише 1 здобувач. Такі відомості необхідні для визначення наявності (або відсутності) обмежень щодо вибору ОК. Формальне застосування цього критерію може також означати, що на практиці вибір не реалізовується. Загалом, ГЕР та ЕГ встановлюють відповідність діяльності за цим підкритерієм.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Під час формування цієї ОПП передбачено 10 кредитів на практичну підготовку здобувачів. Регламентація практичної підготовки забезпечується Положенням про організацію освітнього процесу в СНАУ (п. 9.9 Практична підготовка) (<https://bit.ly/3ukr2xM>). Під час організації практичної підготовки в межах цієї ОПП керуються «Наскрізною програмою виробничої та передатестаційної практики і методичних вказівок до її виконання», яка наведена у запиті 4 ЕГ. Основні положення цієї програми відповідають предметній області спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)». Зі звітів самооцінювання та ЕГ встановлено, що здобувачі проходять практичну підготовку на провідних автотранспортних підприємствах та організаціях регіону. Проходження практики відбувається на основі укладених договорів між ЗВО та підприємствами (організаціями). Результати практичної підготовки є підґрунтям (початковою інформацією) для виконання магістерських кваліфікаційних робіт, що підтверджується їх тематикою (запит 5 ЕГ). Вважаємо, що ЗВО виправив зауваження та врахував рекомендації, надані експертним середовищем під час попередньої акредитаційної експертизи цієї ОПП та встановлює відповідність за підкритерієм 2.5.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

На підставі звітів самооцінювання та ЕГ, а також за результатами моніторингу ОПП і навчального плану встановлено, що ЗВО створює можливості здобувачам набуття soft skills для подальшої освітньої та професійної діяльності. Водночас, немає достатньої кількості фактів набуття та реалізації соціальних навичок поза межами навчального плану. Рекомендацією для ЗВО є популяризація діяльності за цим підкритерієм, враховуючи специфіку спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)».

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній. Зміст ОПП орієнтований на набуття тих компетентностей, які є основою кваліфікацій можливих професій (Класифікатор професій ДК 003:2010).

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

У звіті самооцінювання не повністю відображено, як ЗВО організовує самостійну роботу студентів через спеціалізовані електронні ресурси, застосування яких покращить доступ здобувачів до освітніх компонентів і дасть змогу адекватно оцінити якість реалізації самостійної роботи. Забезпечення інформаційного супроводу самостійної роботи також є важливим елементом дистанційного навчання. До того ж, для другого (магістерського) рівня вищої освіти як критерій оцінювання самостійної роботи доцільно зараховувати різноманітні дисциплінарні або міждисциплінарні дослідження та їх результати, виражені через виступи на наукових семінарах, конференціях, публікування тез доповідей та статей. За результатами аналізу навчального плану встановлено, що самостійна робота становить 2036 год. (75,4%), а аудиторне навантаження 664 год. (24,6%) із загального обсягу ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» 2700 год. Це загалом відповідає положенням, які викладені у Листі МОН України № 1/9-126 від 13 березня 2015 року щодо встановлення рекомендованого обсягу аудиторної та самостійної роботи.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Навчання за дуальною освітою зі спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)» у ЗВО не проводиться. На цей час у ЗВО існує концептуальне бачення процесу реалізації навчання за дуальною формою, що відображено відповідними документами (<https://bit.ly/2T7Hj2w>).

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання у магістратурі, затверджені ЗВО, відповідають Умовам прийому, є чіткими і зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО (<https://snau.edu.ua/prijmalna-komisiya/https-snau-edu-ua-wp-content-uploads-2021-08-pravila-prijomu-pdf/pravila-prijomu-dlya-zdobuttya-vishho%27-osviti-u-sumskomu-nacionalnomu-agrarnomu-universiteti-v-2021-roci/>).

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Прийом на навчання в магістратурі здійснюється на підставі диплому бакалавра, магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста. Під час прийому на ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)» ЗВО встановив такі Правила прийому, де конкурсний бал (КБ) розраховується з трьох компонент: П1 – оцінка єдиного вступного іспиту з іноземної мови (за шкалою від 100 до 200 балів), який проводиться у вигляді ЗНО; П2 – оцінка фахового вступного випробування (за шкалою від 100 до 200 балів); П3 – середній бал диплома про освіту (за шкалою від 0 до 20 балів). Під час розрахунку КБ у СНАУ для компонент П1 та П2 введено вагові коефіцієнти відповідно 0,25 та 0,75. Програма вступного іспиту з іноземної мови оприлюднена на офіційному сайті ЗВО за посиланням <https://snau.edu.ua/vstupna-kompaniya/vstupna-kompaniya-2021/programi-vstupnix-viprobuvan/programa-vstupnogo-ispitu-z-inozemno%27-osviti-u-sumskomu-nacionalnomu-agrarnomu-universiteti-v-2021-roci/>. Програма фахових вступних випробувань (ПФВВ) зі спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)» на ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» розміщена за посиланням <https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/%D0%9C%D0%90%D0%93-275.pdf>. ПФВВ ґрунтується на володінні знаннями з таких дисциплін: «Вантажознавство», «Вантажні перевезення», «Пасажирські перевезення», «Взаємодія видів транспорту», «Основи економіки транспорту», «Логістика». Цей перелік повністю відповідає предметній області спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)». ПФВВ також містить опис структури екзаменаційного білету, критерії оцінювання та перелік основних посилань на літературні джерела. ГЕР встановлює повну відповідність за цим підкритерієм.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лисабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедура визнання результатів навчання в СНАУ, отриманих в інших ЗВО регулюється відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу в Сумському НАУ, Правила прийому до Сумського НАУ; Положення про реалізацію права студентів Сумського НАУ на академічну мобільність. Процедура є чіткою, зрозумілою і доступною для всіх учасників освітнього процесу. Водночас ГЕР звертає увагу, що низька мобільність здобувачів (або її повна відсутність), навіть з поміж інших ЗВО України, може свідчити про недостатню привабливість або затребуваність цієї ОПП.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО є достатня нормативна база, яка регламентує визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті. Водночас, немає жодного випадку застосування положень нормативів в рамках реалізації цієї ОПП. ГЕР вважає, що причинами такого явища може бути недостатній рівень мотивації здобувачів або ж складна процедура зарахування результатів неформальної освіти.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

У звітах самоаналізу та ЕГ відображено аспекти студентоцентрованого навчання, що може відповідати принципам академічної свободи. Це також підтверджується нормативною базою ЗВО. Академічна свобода в межах реалізації ОПП другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 275 «Транспортні технології (за видами)» забезпечується шляхом вільно вибору здобувачами навчальних дисциплін, тематики практичних індивідуальних завдань, індивідуальних науково-дослідних завдань та кваліфікаційних робіт. За результатами звіту ЕГ встановлено, що здобувачі розглядаються як суб'єкти освітнього процесу із власними унікальними інтересами та потребами.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

За результатами аналізу наданої інформації та в процесі моніторингу посилення, ГЕР визначено, що інформування здобувачів вищої освіти про освітній процес є достатнім на нормативному рівні та постійно удосконалюється через робочі навчальні програми дисциплін та (або) силабуси. ЕГ та ГЕР дійшли висновку, що всім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК. Рекомендацією тут є дотримання чіткої відповідності щодо визначення остаточного результату атестації між національною шкалою, шкалою ЄКТС та ЗВО у всіх нормативних документах.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Можливість здобувачів поєднувати навчання та дослідження в межах цієї ОПП є, безумовно, вагомим аргументом для підтвердження імплементації дослідницької компоненти в освітньому процесі. Аналізуючи звіт самоаналізу, та, враховуючи досвід і науковий потенціал випускової кафедри, а також тривалість діяльності зі спеціальності, яка акредитується, наведено достатню кількість фактів реалізації принципів навчання через дослідження.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Є достатнє документальне підтвердження щодо оновлення викладачами змісту обов'язкових навчальних дисциплін з урахуванням тенденцій розвитку галузі 27 «Транспорт» та спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)». Прикладами оновлення викладачами змісту навчальних дисциплін є система дистанційного навчання Moodle та порівняння робочих навчальних програм. Проаналізувавши факти, наведені у звітах самооцінювання та ЕГ, ГЕР звертає увагу на необхідності активізації діяльності штатних працівників ЗВО, залучених до реалізації ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)», щодо: міжнародної академічної та наукової діяльності; проходження очних довготривалих стажувань і підвищення кваліфікації в українських та закордонних ЗВО, а також провідних підприємствах галузі транспорту; розроблення і реалізації програм підвищення академічної майстерності у СНАУ тощо. Наведений у звітах факт діяльності кафедри за НДР з тематикою «Інформаційне забезпечення технологій та обґрунтування технічних засобів для механізованих технологічних процесів в агропромисловому виробництві» фактично немає жодного відношення до предметної області спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)», тому оновлення ОК на основі неї для ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» не може вважатись достатнім для врахування тенденцій розвитку спеціальності.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

У рамках затвердженої Стратегії розвитку СНАУ демонструє прагнення до розширення освітньої та наукової діяльності, пов'язаної із інтернаціоналізацією. Науково-педагогічні працівники мають можливість проходили стажування у закордонних ЗВО. Є підписані відповідні договори про співробітництво з Чеським аграрним університетом, Університетом прикладних наук Вайенштефан-Тріздорф (Німеччина), Університетом Афйон Коджатепе (Туреччина) тощо. Усі перелічені заходи сприяють підвищенню якості освітнього процесу та майстерності викладання. Поряд із цим, ГЕР звертає увагу на недостатній рівень залучення до заходів, пов'язаних із інтернаціоналізацією, здобувачів вищої освіти (та викладачів), які навчаються (та викладають) на ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 275 «Транспортні технології (за видами)» в межах її предметної області, відсутність фактів участі у міжнародних освітніх та наукових програмах мобільності здобувачів та персоналу, де ЗВО виступав би грантоотримувачем. Сюди відносимо також організацію візитів професіоналів з числа науковців та фахівців-практиків, реалізації навчання за програмами подвійних дипломів тощо.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Загальні нормативні вимоги щодо контрольних заходів є чіткими та зрозумілими, а також достатньо висвітлені на відповідних ресурсах ЗВО. У робочих навчальних програмах (силабусах) є деталізована інформація щодо критеріїв оцінювання за видами завдань в межах окремих змістових модулів. Зі звіту самооцінювання визначено, що викладачі інформують здобувачів щодо процедури оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни на першому занятті. Теоретичні знання перевіряються шляхом усного опитування, написання різного роду письмових робіт, тестування тощо. Під час аналізу таблиці 1 звіту самооцінювання ГЕР встановлено, що у навчальних дисциплінах є різні підходи щодо розрахунку підсумкового балу, проте всі вони відносяться до валідних методів контролю. Різниця у підходах обумовлена видом атестації (екзамен, залік, захист курсового проекту (роботи)).

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

У розділі 4 «Форма атестації здобувачів вищої освіти» ОПП, за якою здійснюється поточний випуск, атестація випускників за спеціальністю 275 «Транспортні технології (за видами)» на другому (магістерському) рівні вищої освіти проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: магістр з транспортних технологій (на автомобільному транспорті). Це відповідає вимогам СВО для другого (магістерського) рівня вищої освіти із вказаної спеціальності.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедурні аспекти проведення контрольних заходів чітко регламентовані нормативними документами ЗВО («Положення про організацію освітнього процесу в СНАУ», «Положення про ректорську контрольну роботу», «Положення про комплексні контрольні роботи», «Положенням СНАУ про Державну атестацію»). Вони є чіткими та зрозумілими, доступними для всіх учасників освітнього процесу, передбачають порядок оскарження результатів тощо. Терміни та розклади проведення атестацій є у вільному доступі на сайті ЗВО. Окремою практикою може бути проведення екзаменаційного або залікового контролів на платформі Moodle із використанням різних типів тестів. За час реалізації цієї ОПП випадків подання скарг здобувачами щодо процедури та результатів проведення контрольних заходів не було.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

За результатами моніторингу нормативних документів, звітів самооцінювання та ЕГ, ГЕР відзначає, що забезпечення академічної доброчесності є частиною внутрішньої системи забезпечення якості ЗВО. Також встановлено, що існує практика використання онлайн-сервісів пошуку плагіату Strikeplagiarism.com та Unicheck.com (компаній Plagiat.pl та

Unichек) для встановлення рівня оригінальності кваліфікаційних робіт. ГЕР відзначає достатньо високий рівень політики, стандартів і процедур дотримання академічної доброчесності у ЗВО. До того ж, вони є визначеними, чіткими і зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Згідно нормативного документу Національного агентства забезпечення якості вищої освіти «Рекомендації щодо застосування критеріїв оцінювання якості вищої освіти» (с. 39) щодо академічної та (або) професійної кваліфікації викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, ЗВО обґрунтовує відповідність викладачів тим освітнім компонентам, які вони забезпечують. Аналіз діяльності за цим підкритерієм слід розпочинати із складу групи забезпечення спеціальності. За ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 275 «Транспортні технології (за видами)» до складу групи забезпечення входять: канд. техн. наук, доцент Соларьов О.О. (гарант ОПП), д-р техн. наук, професор Гецович Є.М., канд. техн. наук, доцент Руденко В.А., канд. екон. наук, доцент Хворост Т.В. Виходячи із звітів самооцінювання та ЕГ, а також запитів ЕГ, ГЕР зроблено такий висновок про відповідність (невідповідність) складу групи забезпечення (п. 37 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності): доцент Соларьов О.О. – існування відповідності за науковими публікаціями; професор Гецович Є.М. – існування відповідності за результатами керівництва здобувачами, які отримали науковий ступінь за спеціальністю; доцент Руденко В.А. – існування відповідності за наявністю наукового ступеня в межах галузі 27 «Транспорт»; доцент Хворост Т.В. – відповідність не підтверджена. Виходячи із цього, ГЕР загалом встановлює відповідність групи забезпечення, враховуючи виконання вимог п. 35 Ліцензійних умов щодо наявності не менше трьох осіб, які мають освітню та/або професійну кваліфікацію, відповідну освітній програмі. Наступним є аналіз академічної та професійної відповідності науково-педагогічних працівників, які викладають на ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)». Відповідно до п. 36 Ліцензійних умов кожен із таких науково-педагогічних працівників має мати не менше чотирьох досягнень, перелічених у п. 38 цих умов. Грунтуючись на відомостях Таблиці 2 звіту самооцінювання, а також інформації, наданої ЗВО за запитом ЕГ (запит 8), таку відповідність викладачів ОК, до викладання яких вони залучені, встановлено. Виходячи із цього, ГЕР підтверджує достатній рівень забезпечення досягнення цілей та програмних результатів навчання за ОПП, що акредитується. Поряд із цим, рекомендацією ГЕР є підвищення академічної та професійної активності за досягненнями 1, 3, 5 та 10 п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності в межах предметної області спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)». Особливу увагу звертаємо на академічну та професійну активність штатних науково-педагогічних працівників. Вважаємо, що ЗВО на достатньому рівні врахував зауваження та рекомендації, висловлені експертним середовищем під час попередньої акредитаційної експертизи.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Конкурсний відбір викладачів, який проводиться у ЗВО, ґрунтується на їх професіоналізмі і спроможності забезпечити викладання відповідно до цілей ОПП та регламентується «Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП та укладання з ними трудових договорів (контрактів)». Він відбувається прозоро та відповідає діючим Законам України і підзаконним актам. ЗВО звертає особливу увагу на показники академічної та професійної кваліфікації претендентів на заміщення вакантних посад, що відповідають профілю випускної кафедри та предметній області освітніх програм, які на ній реалізуються.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

ЗВО залучає роботодавців, як експертів з оцінювання ОПП та навчальних планів, розроблення ОПП у частині визначення цілей програм, програмних компетентностей та ПРН, корегування змісту ОК, експертного оцінювання рівня підготовки випускників до професійної діяльності, робочих консультацій щодо сучасних тенденцій розвитку спеціальності, розширення баз виробничих та переддипломних практик здобувачів на підприємствах, створення спеціалізованих лабораторій, проведення виїзних занять на базі підприємств, шляхом діяльності в межах Експертних рад роботодавців тощо. Загалом ГЕР встановлює відповідність за цим підкритерієм.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

ЗВО недостатньо залучає до аудиторних занять (викладання професійно-орієнтованих дисциплін або їх окремих змістовних модулів) професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців, які відповідають профілю ОК та предметній області спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)». Це підтверджується відповідними фактами, наведеними у звітах самооцінювання та ЕГ. Враховуючи, що науково-педагогічні працівники

на цей час забезпечують виконання мінімальної кількості пунктів академічних та професійних активностей, то залучення роботодавців до навчального процесу здатне підсилити діяльність в межах реалізації ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)». За цим підкритерієм ГЕР наводить рекомендацію для ЗВО, аналогічну до підкритерію 4.5 щодо залучення українських та закордонних вчених для викладання або окремих освітніх компонент, або їх змістовних модулів з певним визначеним обсягом годин.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Загалом викладачі, які забезпечують реалізацію ОПП зі спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)» проходять підвищення кваліфікації на підприємствах та організаціях галузі. Є також окремі приклади стажування за кордоном. Щодо закордонних стажувань або ж підвищення кваліфікації, то необхідно конкретизувати інформацію щодо їх відповідності предметній області ОПП, яка акредитується. Професійний розвиток викладачів регламентується відповідними нормативними документами ЗВО. Поряд із цим, рекомендуємо ЗВО активізувати діяльність щодо започаткування та реалізації міжнародних освітніх та наукових програм мобільності за спеціальністю 275 «Транспортні технології (за видами)» або ж галуззю 27 «Транспорт». Це дозволить підвищити професійну майстерність та розвиток персоналу. Також немає фактів щодо того, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми. Факти стажування у закордонних ЗВО мають додатково підтверджуватись відповідними наказами на відрядження (окрім стажувань online) або грантовими угодами щодо мобільності.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Процедури, за якими ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності є як матеріального, так і нематеріального характеру. Нематеріальне заохочення викладацької майстерності регламентується процедурами представлення та проведення нагородження відзнаками ЗВО за досягнення у науковій, педагогічній та громадській роботі, сумлінну працю на благо ЗВО та заслуги перед ним. У звіті самооцінювання та ЕГ зазначено, що процедури стимулювання розвитку викладацької майстерності регламентовані «Положення про преміювання працівників Сумського національного аграрного університету за публікацію наукових праць у виданнях, що індексуються в міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science», «Положенням про організацію та проведення підвищення кваліфікації та стажування педагогічних працівників» тощо. Встановлено окремі факти преміювання науково-педагогічних працівників за окремі види діяльності, а також за результатами рейтингування. Рекомендацією ГЕР для ЗВО за цим підкритерієм є розроблення Положення щодо матеріального заохочення науково-педагогічних, педагогічних, наукових, інженерно-технічних працівників, а також аспірантів та докторантів (поза межами доплат та надбавок, які гарантовані державою). Це, безумовно, стимулюватиме розвиток викладацької майстерності і забезпечить прозорість відносин між працівниками та адміністрацією факультету і ЗВО.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Наявне матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення є достатнім для якісного провадження освітнього процесу за ОПП зі спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)» на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Навчальний процес забезпечений навчальними площами, мультимедійними аудиторіями, спеціалізованими кабінетами та комп'ютерними класами. ЕГ також підтверджує достатній рівень фондів та електронних ресурсів бібліотеки. Під час навчання на окремих дисциплінах використовуються демонстраційні версії спеціалізованих програмних продуктів. Рекомендацією ЕГ та ГЕР є придбання ліцензій повноцінних версій деяких із цих програмних продуктів, а також спеціалізованого лабораторного обладнання, яке дозволить не лише провадити якісний освітній процес, але й виконувати наукові дослідження, що важливо для здобувачів, які навчаються в магістратурі і мають елементи дослідницької складової, та науково-педагогічних працівників.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

У звітах самоаналізу та ЕГ відзначено, що ЗВО забезпечує вільний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів (доступ до фондів бібліотеки, безоплатний доступ до електронних журналів, баз даних тощо) на достатньому рівні. Загалом, ГЕР підтверджує відповідність за цим підкритерієм.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Задоволеність студентів освітнім середовищем, його безпечність для їх життя і здоров'я є на достатньому рівні, що було підтверджено на зустрічах ЕГ із представниками студентського самоврядування та здобувачами вищої освіти.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

ЗВО забезпечує різні форми підтримки здобувачів вищої освіти, зокрема: – освітня підтримка відбувається в контексті питань організації навчання та викладання і ґрунтується на студентоцентризмі, забезпеченні доступу до якісного освітнього середовища, вибору індивідуальних освітніх траєкторій тощо; – організаційна підтримка реалізується через взаємовідносини здобувачів із кураторами, викладачами та адміністрацією випускової кафедри, факультету та університету, що сприяє всебічному розвитку студентської молоді; – інформаційна підтримка полягає у забезпеченні безкоштовного доступу до інформаційних ресурсів бібліотечного фонду, нормативно-правової бази університету та інших навчальних ресурсів і сервісів; – консультативна підтримка відбувається шляхом спілкування з фахівцями деканату, кураторами та адміністрацією, а також залучення до цього процесу відповідні відділи та служби ЗВО; – соціальна підтримка реалізується шляхом забезпечення здобувачів різноманітними видами соціальних виплат (соціальна допомога, соціальна стипендія), забезпечення проживання у гуртожитках.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

У ЗВО створені достатні умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами і щодо доступу до освітнього середовища, і щодо забезпечення соціальним житлом, що підтверджується звітом ЕГ. Рекомендацією тут є постійний моніторинг рівня задоволеності такими умовами серед зазначених здобувачів.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЗВО проводить постійну та послідовну політику з дотримання процедур вирішення конфліктних ситуацій, що підтверджується відповідною нормативною базою та забезпеченням функціонування окремих спеціалізованих підрозділів. Тут діє «Положення про попередження та протидію сексуальним домаганням та дискримінації у Сумському національному аграрному університеті». Фактів виникнення конфліктних ситуацій в межах реалізації цієї ОПП не було.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

У ЗВО процедура перегляду ОП регламентується «Положенням про освітні програми у Сумському національному аграрному університеті». Існує усталена практика перегляду ОП не рідше, ніж одного разу на рік. Зі звітів самооцінювання та ЕГ встановлено, що до цього процесу залучаються здобувачі, студентське самоврядування, представники роботодавців та академічної спільноти. Поряд із цим, ЕГ встановила, що у відкритому доступі відсутня інформація щодо змісту пропозицій та рекомендацій зацікавлених сторін, рівня їх врахування або відхилення, а гарантом ОПП підтверджено низьку активність стейкхолдерів щодо використання електронних ресурсів ЗВО під час обговорення змісту, структури та результатів навчання у проектах ОПП. Рекомендацією ГЕР за цим підкритерієм є якісне висвітлення у відкритому доступі процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду, що може підвищити інтерес зацікавлених сторін і сформувані у них враження реального впливу на забезпечення діяльності за ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)».

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Оскільки здобувачі та роботодавці не залучені до робочої групи із забезпечення ОПП, це може свідчити про недостатній рівень зворотного зв'язку від цих категорій стейкхолдерів. Проведення лише опитувань про рівень задоволеності (або незадоволеності) ОПП без можливості впливати на процес її розроблення, затвердження або перегляду, відображає не повне дотримання процедур забезпечення якості освітнього процесу.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Роботодавці в основному залучені до реалізації практичної частини ОПП і мають у подальшому свої бачення щодо формування її фахових компетентностей та програмних результатів навчання, які вони виклали у відповідних рецензіях.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» реалізується стараннями гаранта та працівників випускової кафедри. У звіті ЕГ підтверджується низька активність випускників у процесах долучення до обговорень ОПП, підтримання зв'язків із випусковою кафедрою. Таке явище може бути свідченням про відсутність інформаційних зв'язків між науково-педагогічними працівниками та випускниками, починаючи із етапу, коли останні були здобувачами. Рекомендацією ГЕР за цим підкритерієм є підвищення результативності кураторської (менторської, тьюторської) роботи на випусковій кафедрі.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

ЗВО приділяє значну увагу системі забезпечення якості. Вона реалізується та постійно удосконалюється у всіх сферах освітнього процесу і направлена на якість надання послуг, які ґрунтуються на принципах студентоцентризму. Вважаємо, що ЗВО має постійно (хоча б 1 раз протягом року) моніторити і перевіряти рівень діяльності за ОП із залученням фахівців інших структурних підрозділів.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Акредитація ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» для другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)» є повторною. Протягом року гарантом та випусковою кафедрою враховано практично всі зауваження та рекомендації, які були висловлені ЕГ та ГЕР під час попередньої акредитаційної експертизи, а також впроваджено інші нові практики діяльності за цією ОПП. Попри це, ЗВО враховує рекомендації, висловлені експертним середовищем під час акредитації інших власних освітніх програм.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

За результатами звіту експертної групи встановлено, що в академічній спільноті ЗВО спостерігається достатній рівень комунікацій серед учасників освітнього процесу, сформована культура якості, яка створює можливості для розвитку та удосконалення освітньої діяльності за ОПП, яка акредитується.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Більшість внутрішніх (локальних) нормативно-правових актів, які діють у ЗВО є легкодоступними для учасників освітнього процесу. Правила і процедури викладені в документах, доступ до яких забезпечується шляхом розміщення їх на офіційному сайті ЗВО. Проте існує ряд документів, які розміщені лише на окремих сторінках структурних підрозділів, що ускладнює їх пошук. Розуміємо, що інформаційні ресурси ЗВО постійно оновлюються і, виходячи із цього, рекомендуємо постійно моніторити відкритість інформації для зацікавлених сторін.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Проєкт ОПП своєчасно публікуються на офіційному веб-сайті університету у розділі «ОПП Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» за відповідний навчальний рік (<https://itf.snau.edu.ua/mexanizaciya-i-elektrifikaciya-sil'skogo-gospodarstva/opp-magistr/2022-navchalnij-rik/>). Внутрішні та зовнішні стейкхолдери мають можливість подати свої зауваження та пропозиції через анкети, посилання на які розміщено в цьому ж розділі сайту, або написавши особисто гаранту ОПП, контактні дані якого розміщено на цій же сторінці. ЕГ та ГЕР встановлюють відповідність за цим підкритерієм.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Інформація про ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» зі спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)» для другого (магістерського) рівня вищої освіти систематизована і оприлюднена на веб-сайті ЗВО.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію B, E чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Рекомендуємо активніше залучати до процесів обговорення, удосконалення та (або) перегляду ОПП представників студентського самоврядування та випускників. Сильною стороною демонстрування залучення представників кожної із груп стейкхолдерів до оновлення ОПП є їх участь у робочій групі із забезпечення якості. Детальним та змістовним відображенням системного підходу до оновлення та перегляду ОПП є постійна робота за лінією зв'язку «робоча група із забезпечення якості ОП – методична комісія спеціальності – засідання кафедри (або кафедри), на яких реалізується ОПП», що має демонструватися відповідними протоколами (витягами з протоколів) засідань. 2. Для покращення

розуміння тенденцій розвитку ринку праці та галузі необхідно більше враховувати досвід інших ЗВО в Україні та закордоном із наведенням конкретних фактів.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Рекомендуємо забезпечувати можливості обрання здобувачами, які навчаються на другому (магістерському) рівні вищої освіти ОК з інших ОП, які реалізуються у ЗВО задля створення можливостей набуття компетентностей, які сприятимуть проведенню початкових наукових досліджень. 2. Оскільки немає достатньої кількості фактів набуття та реалізації соціальних навичок поза межами навчального плану, рекомендацією для ЗВО є популяризація діяльності у цьому напрямку, враховуючи специфіку спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)».

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Низькі показники мобільності здобувачів (або її повна відсутність), навіть з поміж інших ЗВО України, може свідчити про недостатню привабливість або затребуваність цієї ОПП. Рекомендуємо активізувати діяльність з міжнародної академічної мобільності здобувачів. 2. Покращити мотивацію здобувачів щодо здобуття ними результатів навчання, здобутих у неформальній освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. У всіх нормативних документах рекомендуємо дотримуватись чіткої відповідності щодо визначення остаточного результату атестації між національною шкалою, шкалою ЄКТС та ЗВО. 2. Звертаємо увагу на необхідності активізації діяльності штатних працівників ЗВО, залучених до реалізації ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)», щодо: міжнародної академічної та наукової діяльності; проходження очних довготривалих стажувань і підвищення кваліфікації в українських та закордонних ЗВО, а також провідних підприємствах галузі транспорту; розроблення і реалізації внутрішніх програм підвищення академічної майстерності у СНАУ.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Розвивати практики проведення контрольних заходів із використанням платформ дистанційного навчання з мінімальним залученням викладачів до оцінювання їх результатів.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Рекомендацією GER є підвищення академічної та професійної активності, особливо за досягненнями 1, 3, 5 та 10 п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності в межах предметної області спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)». Основну увагу слід звертати на постійній академічній та професійній активності штатних науково-педагогічних працівників. 2. Активізувати роботу із залучення представників роботодавців, експертів галузі та українських і закордонних вчених до проведення аудиторних занять. 3. Рекомендуємо розробити Положення щодо матеріального заохочення науково-педагогічних, педагогічних, наукових, інженерно-технічних працівників, а також аспірантів та докторантів (поза межами доплат та надбавок, які гарантовані державою).

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Рекомендацією EG та GER є придбання ліцензій повноцінних версій спеціалізованих програмних продуктів, а також спеціалізованого лабораторного обладнання, яке дозволить не лише провадити якісний освітній процес, але й виконувати наукові дослідження, що важливо для здобувачів, які навчаються в магістратурі і мають елементи дослідницької складової, та науково-педагогічних працівників. 2. Рекомендацією GER є постійний моніторинг рівня задоволеності умовами для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами щодо доступу до освітнього середовища.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Рекомендацією GER є якісне висвітлення у відкритому доступі процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду, що може підвищити інтерес зацікавлених сторін і сформувати у них враження реального впливу на забезпечення діяльності за ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)». 2. Підвищити результативності кураторської (менторської, тьюторської) роботи на випусковій кафедрі з метою більшого залучення здобувачів та, особливо випускників до реалізації ОПП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Рекомендуємо все нормативне забезпечення щодо провадження діяльності за ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» систематизовано розміщувати на сайті в одному інформаційному блоці. 2. Рекомендуємо більше уваги приділити питанням висвітлення інформації на сайті ЗВО про унікальність даної ОПП в аспекті відображення всіх наукових, організаційних, навчально-методичних, міжнародних особливостей її реалізації, досягнень здобувачів та викладачів.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

САМОРОДОВ ВАДИМ БОРИСОВИЧ